

Časopis „NAPREJ“ izhaja dvakrat mesečno in sicer 4. in 18.

Uredništvo, administracija in ekspedija: Idrija št. 75.

Vse denarne pošiljate na naslov:

Upravništvo „Naprej“.

Vse dopise in spise na uredništvo.

NAPREJ!

Lastnik lista:

„Idrijska okrajna organizacija.“

Naročnina za celo leto: v Idriji (brez donajanja na dom): K 1-92, (z donajanjem na dom): K 2-40, po pošti K 2-50; v Nemčijo 3 krone.

Posamezne številke 8 vin.

Sodrugom idrijskega okraja!

Pozivljamo Vas na

V. redno okrajno konferenco,

ki se bode vršila

dne 7. oktobra v Idriji.

Na dnevnem redu bodo naslednje razprave:

1. Splošna in enaša volilna pravica.
(Poročevalec sodrug A. Kristan, urednik in občinski svetovalec v Idriji.)
2. Organizacija:
 - a) Politična organizacija.
(Poročevalec občinski svetovalec sodrug J. Kokalj iz Idrije.)
 - b) Strokovna organizacija.
(Poročevalec predsednik unije rudarjev podružnica Idrija sodrug J. Straus.)
 - c) Zadružna organizacija.
(Poročevalec občinski odbornik sodrug A. Uršič iz Idrije.)
3. Tisek.
(Poročevalec sodrug A. Kristan.)
4. Raznoterosti.

Vsaka organizacija odpošlje na vsakih 25 članov enega delegata. Odborniki rudarske zadrage, bratovske skladnice, socialno demokratični občinski odborniki in svetovalci, odborniki društev, organizacij in zaupniki imajo pravice delegatov. Gostom je vstop dovoljen, ako se poprej zglase pri izvrševalnem odboru. Vsa pisma, zadevajoča te konference, prosi se naslavljati na uredništvo «Napreja» — Idrija.

S soc. pozdravom

izvrševalni odbor
okrajne soc. dem. organizacije idrijske.

Opomba. Prostor zborovanja se bode še pravočasno naznanil. Prijave delegatov, odbornikov in gostov naj se dopošljejo do 30. septembra.

V organizacijo!

Zahteve, ki jih dandanes stavi življenje na vsakogar, postajajo vsled vedno naraščajoče draginje živil in vsled vednega zvišanja stanarine od dne do dne večje in glasnejše. Zaslužek pa postaja slabejši. Bezposelnost in bolezen pa tudi vedno trkata na vrata. Trdi se lahko z vso odločnostjo, da nastajajo nevdzdržljive razmere.

V takih časih moramo zopet opozoriti delavsko ljudstvo na velik pomen in veliko važnost delavske strokovne organizacije. Kaj je strokovna organizacija? Strokovna organizacija je združenje delavcev in delavk z enakim ali podobnim opraviлом. Naloga in namen takega združevanja in združenja je, in sicer v prvi vrsti: zboljšanje položaja delavcev in delavk, in kar je skoro enako pomembno: dosega ugodnejših delavnih in plačilnih razmer.

Namen vsake strokovne organizacije je in mora biti:

Varovati duševne in materialne koristi svojih članov. To se dosega: s fakultativnimi podporami članov ob brezposelnosti in v boleznih na mestu bivanja, na potovanju, z dovoljevanjem pravovarstva v sporih, ki izvirajo iz obrtnih ali organizacijskih razmer, z ustanovitvijo posredovalnic za delo, poizvedovalnic in prenočišč, s sestavljanjem poklicne statistike, z uvedbo pouka, razgovorov in predavanj o obrtnih, znanstvenih, tehničnih,

gospodarskih in socialnih predmetih, s prirejevanjem shodov, z zahtevanjem kolikor mogoče ugodnih delavnih in plačilnih pogojev za člane i. t. d.

Dolžnost vsakega delavca in delavke je, da je član svoje strokovne organizacije. Delavec sam ne zmore nič — združen zmore vse!

Dolžnost krojaškega pomočnika je, da je član zveze krojaških pomočnikov, dolžnost čevljarkega, kovaškega, ključavničarskega, zidarskega i. t. d. — da je vsak teh član svoje zveze — dolžnost delavčeva je, da je v organizaciji, da je organiziran!

Rudarji so organizirani v svoji uniji rudarjev avstrijskih. Lepo število proletarcev je zbranih in združenih

okrog unije, veliko pa je še onih, ki še niso porazumeli: kako velikanskega pomena bi bilo zanje, ako se organizujejo, ako pristopijo v organizacijo.

V organizacijo! V organizacijo! D drugega ni svetovati delavcem, kajti edino organizacija more izboljšati delavne in plačilne razmere.

Za organizacijo ni noben ne premlad, ne prestar. V organizaciji je mesto za vsakega delavca. Kdor ni organiziran, ni prijatelj samega sebe, je sovražnik delavca, zločinec interesov svoje družine in svojih sodelavcev.

Delavci! V organizacijo! Resni časi nastajajo.

ZMES.

Socialistično gibanje po svetu. V Ameriki, v združenih državah je strokovno organiziranih 2,500.000 delavcev. V Angliji je organiziranih delavcev v strokovnih organizacijah nekaj nad 2 milijona, v Nemčiji 1,345.000 na Francoskem 600.000, v Italiji 480.000, v Avstriji 324.000, v Belgiji 90.000, v Švediji 80.000, na Danskem 62.000, na Španskem 56.000, na Švicarskem 51.000, v Holandiji 46.000, na Norveškem 20.000. V Avstraliji (v petem delu sveta) je strokovno organiziranih delavcev 250.000. Mogočna je že armada delavcev, ki so se že probudili k razredni zavesti. Tudi tisk, ki propagira danes socialistično gibanje je že mogočen. 135 dnevnikov širi socialistično misel; nad 3000 političnih periodičnih listov ter nad 3000 strokovnih listov širi zavest med proletarjat. 300 poslancev zastopa socializem v parlamentu, 8 milijonov volilcev je oddalo glas za socialistične kandidate.

Draga igrača. Velikih manevrov pri Tešinu na Avstrijskem-Sleškem se je udeležilo 26.400 ljudi. Ako bi vsak teh zaslužil dnevno dve kroni, znaša to v 28 dneh za vsakega 56 kron, za vse pa — 1,468.400 K. Poleg tega pa vsak vojak potroši sorazmerno 20 K

svojege denarja, kar zneso 528.000 K. Ako še prištejemo izdatke vojaškega erarja, ki so: dnevna «plača», hrana, prenočišča, smodnik, poprava orožja, stroški za vožnjo, povrnitev poljskih škod itd. — in ki znašajo za to dobo 14.000.000 kron, veljali so ti manevri, trajajoči 28 dni malenkost **17 milijonov kron**...

Napredek socializma na Norveškem. 28. m. m. so se vršile volitve v državni zbor. Za socialne demokrate so pomenile zopet velik napredek. 17 soc. demokratov je izvoljenih. Doslej so bili le štirje — 13 jih je torej novo izvoljenih. Morebiti bodo v ožji volitvi še nekateri izvoljeni. Tako napreduje socializem!

10 organizacijskih zapovedi. 1. Ne pripadaj nobeni drugačni organizaciji razven moderni delavski! 2. Ne nosi po nemarnem imena organiziranega delavca, marveč bodi vedno in povsod delaven agitator. Pred vsem pa redno plačuj svoje organizacijske prispevke in točno obiskuj shode. 3. Spoštuj nedeljo in praznik in ne delaj nobenih nadur. 4. Časti in spoštuj svoje organizirane kolege, indifereentne sotrpine poučuj o plemenitih težnjah strokovne organizacije. 5. Uničuj sužnjost in podjetniško željo po izkoriščanju. 7. Obnašaj se povsod dostojno in ne delaj svoji strokovni

organizaciji sramote. 7. Ne dajaj delodajalcu svoje delavne moči pol zastonj, ampak zahtevaj primerno plačilo. 8. Ne pričaj krivo o svojih tovarših in bodi vedno solidaren. 9. Zahtevaj tako mezdo, da boš z rodbino primerno živel, zahtevaj osemurni delavnik in popolno zborovalno svobodo. 10. Ne bodi stavkokaz, ampak vedno bodi trden sodrug, da si priboriš človeku dostojno življenje.

Zakaj je privilegiranec proti splošni volilni pravici? Odgovor nato nam da fakt, da imajo rodbine grof Schwarzenbergova, knez Lichtensteinova, Lobkowizova, grof Schönbornova in Thunova — 14 svojih članov v gosposki zbornici, enega v državnem zboru poslancev, sedem pa v deželnem zboru češkem. Po splošni volilni pravici bo malo drugače. — Te rodbine imajo v svoji posesti 13. del vse češke dežele. Schwarzenberška poseduje 247.194 hektarjev, Lichtensteinska 37.212, Lobkoviška 48.562, Schönbornovska 15.464 in Thunovska 41.041 — skupaj posedujejo torej 389.473 hektarjev. Cela češka dežela pa meri 5.194.800 hektarjev. — Med temi je najbogatejši Adolf Schwarzenberg, ki ima 218.455 hektarjev zemlje. Dohodkov čistih ima 2 milijona kron; sam namreč jih je toliko priznal. Večinoma so vsi ti topli privrženci klerikalizma, ki jih tudi vedno časti in slavi...

Petrov vinar. Leta 1905 je obnašala svota, ki je bila med neumnimi ljudmi nabrana za papeža pod imenom «Petrov vinar» — 7.160.000 lir. (Ena lira ima 95 v.) Ta svota je bila nastopno razdeljena: 500 tisoč lir se je dalo papežu v prosto uporabo, 700.000 kron se je dalo kardinalom, 140.000 kron «revnim škofijam», 1.800.000 lir prefekturi apostolskih palač, 1.000.000 lir državnemu tajništvu, 1.500.000 lir uradništvu papeškemu, 1.200.000 lir za «dobre namene». — In potem se še pravi — da papež nič nima!

«**Kar ste napravili onemu mojih bratov, ste meni učinili,**» je rekel Kristus, ali na vratih cerkve sv. Petra na Dunaju pa je pribita tablica z napisom: «P. n. obiskovalci cerkve se nujno prosijo, naj nikar beračem, zlasti ne ženam z otroki, ne dajejo pri cerkvenih vratih nobene miloščine, ker le na

ta način se obvaruje z dostojanstvom svete hiše se ne skladajočemu obleganju cerkve.» Glejte, kam je prišel nauk: «pustite male k meni priti» ter — «razdelite svoje premoženje in pojdite za menoj». — Cerkvi so nadležni berači in uboge vdove z otroki, ki imajo upanje pri pobožnih obiskovalcih cerkev dobiti kak mal dar.

Katoliški zakon ni razdružljiv — vpijejo klerikalci. Res je to le, kjer se tiče «nižjih slojev katoliškega ljudstva» — «višji» sloji imajo pa seveda druge pravice. Princ Friderik Schönburg-Waldenburg je l. 1897 stopil po rimsko-katoliškem obredu v zakon s princezinja Alico Bourbonso, ki mu je l. 1902. porodila eno dete. Po devetletnem zakonu pa je princ naenkrat zahteval, da se njegov zakon razveljavi, da se more v drugič poročiti. Posrečilo se mu je. Papež (šla je njegova prošnja v Rim) je proglasil z ozirom na izjave «sedmih zdravniških kapacitet», da je princ nesposoben za zakon — vsled česar je nerazdružljivi rimsko-katoliški zakon (iz katerega se je porodilo eno dete!) z dekretom z dne 26. maja 1906 popolnoma razdružil, tako da sta oba visokorodna zakonska danes popolnoma svobodna, kakor sta bila pred devet leti; oba se moreta zopet omožiti, oziroma oženiti. — Kaj se učimo iz tega? Da velja v katoliški cerkvi posebna postava za «nižje», «posebna za višje». Denar pa odločuje na celi črti. Koliko je neki princ Schönburg plačal?

Poročilo obrtnega nadzornika za Kranjsko. Obrtni nadzornik je v l. 1905 nadzoroval 664 podjetij 731 krat. V teh podjetjih je uposlenih 13.285 moških delavcev, 5.010 ženskih, vseh skupaj torej 18.295 delavskih moči. V l. 1905 so bile štiri stavke. Obrtni nadzornik je nadzoroval v dveh slučajih, naprošen od strani delavstva. V 78 slučajih so prosili podjetniki pomoči nadzornika, delavci pa v 88 slučajih. V inspiciranih podjetjih je delalo 554 mladinskih delavcev in 202 mladinskih delavk. Protipostavno se je uporabljalo v tovarnah: pet dečkov v eni steklarni, 10 v petih opekarnah, štiri dečki pa v eni železni tovarni — nobeden teh še ni imel 14 let. Več kot osem ur so se uporabljali ne še 14 let stari dečki: v treh opekarnah, v eni kartonažnici, v eni čevljar-

nici, v enem mlinu in pri treh zidarjih. — Dečkov, ki še niso 14 let stari, se ne sme več kot osem ur pri delu uporabljati. — Poročilo obrtnega nadzornika je razdeljeno na sploh v štiri dele: 1. Pregled uradovanja; 2. delavsko varstvo; 3. uporaba delavcev; 4. gospodarski položaj delavcev. Mora se reči, da je pregledno, le zdi se, da bi obrtni nadzornik hotel več povedati, ali da je z ozirom na neke momente marsikaj bolj megleno povedal. Ne vemo pa — če je vredno to pripomniti — ali je ljubljanski magistrat res uspešno nastopil proti podraženju mleka? Čuti ni veliko. Obrtni nadzornik je tu prekmalu izrekel pohvalo. — Glede stanovanj bi se dalo tudi več povedati. Obrtni nadzornik naj bi v tem pogledu preiskal Idrijo, Jesenice, Žiri, Litijo — premnogo dela je še v tem pogledu. Le stanovanjske razmere bi zahtevale tako velikega poročila kot je — celo poročilo obrtnega nadzornika. Sploh pa bi bilo prav in dobro, ako bi se nadzornikovo poročilo drugič objavilo v slovenskem jeziku in malo razširilo med delavsko ljudstvo. Obrtni inspektorat je zelo važna ustanova; delavci bi imeli veliko dobička, ako bi se natančno in vestno o nji informovali.

Svetovni nazor. Mnogokrat se čuje ta beseda. Ne bode odveč, ako jo pojasnimo. Z imenom «svetovni nazor» nazivljamo vse one misli o svetu, življenju in prirodi, katere si je človek pridobil bodisi že z vzgojo bodisi v življenju na podlagi izkušenj, ki jih je prestal, potem tudi: vsa ona čuvstva, katere mu svet v svoji obliki, notranjosti in sploh v vsem vzbuja, ter vse one težnje in dolžnosti, katere izvrševati smatra človek za svojo nalogo na tem svetu. Predpostavljati je: da so vsi ti čuti, vse te misli in vse te težnje kolikor toliko združene v enotnem sestavu. Svetovni n a z o r je pravzaprav odgovor na večne uganke življenja in prirode. Seveda je ta odgovor različen — tak je, kakršni so posamezniki, kakršni so posamezni značaji. V prejšnjih časih je bil «svetovni nazor» ljudi, posameznikov in celote, njih vera, njihovo naboženstvo. Ljudski duh si ni upal z lastnimi sredstvi rešiti uganko sveta in sprejemal je brez ugovorov kar gotove, kompletne sisteme, ki so mu bili podavani kot prikazni in zapovedi višjih svetov

in nadzemeljskih sfer. Čim bolj se je ljudski duh razvijal, tem predrznejše se je začel zanašati na lastno svojo moč, glavo in razum. — Krščanstvo je bilo s svojimi nauki in s svojo propagando prvi internacionalni svetovni nazor. Izvršilo je tudi svojo nalogo. Najpopreje kot evangeljsko krščanstvo. Ideje bratstva in enakosti, ki so prišle iz Galileje, so pretresle veliko rimsko državo. Mase sužnje so se začele zavedati svojega človeškega dostojanstva. Vsi ljudje so bili proglašeni za otroke božje, revščina se je blagoslavljala, učilo se je prenašati potrpežljivo vse krivice, prožala se je tolažba onstran groba. Kraljestvo Nazarenčana je bila socialna utopija. Krščanstvo sploh je bila mogočna demokratična reakcija proti estetsko-aristokratskemu nazoru Rimljanov. Ko pa je krščanstvo prišlo med germanske in slovanske narode, je pa prenehalo biti lep sen in se je vtelesilo v vidno mednarodno organizacijo, katera se je vzdrževala s pomočjo jake avtoritete in strogih kaznij. Skratka: prenehalo je biti evangeljski nauk o bratstvu in enakosti ter je postalo: katoliška cerkev. Kakor so poganskemu Rimu regimenti (legije) vojakov pomagale, da je vladal nad celim svetom, tako so kristjanskemu Rimu pripomogli do svetovne vlade: papež, duhovnik in dogme. V 15. stoletju sta se reformacija in renesansa postavile proti srednjeveškemu katoliškemu nazoru ter premagali moč cerkve v severni polovici Evrope. Vznikla je prirodoveda, ki je povzročila, da je odzvonilo stari cerkveni (sholastični) filozofiji. Kolumb je odkril Ameriko, zvezdarji Kopernik, Kepler in Galilei so dejali v nič ptolomejski zvezdarski sistem ter položili temelj modernemu znanstvenemu nazoru o vsemiru in solnčnem sestavu. Dalje prih.

Novi general jezuitov. Minuli teden so izvolili v Rimu novega generala jezuitov, in sicer v osebi rektorja gregorjanske univerze v Rimu, Nemca Franca Ksaverja Werlza. — General Werlz bo odzdaj vrhovni poveljnik armade jezuitov.

V Rusiji teče kri v potokih. Vlada izkuša zatreti nezadovoljnost s krvjo in ognjem. Ljudje stradajo — da se nasitijo, preliwa se kri. Ljudje hočejo svobodo — da so svobodni

pošilja se jih v Sibirijo in v mogočne trdnjave. Ljudje hočejo ustavno vlado — nanje se pošilja kozake z nagajkami. Ljudje prosijo — odgovarja jim smodnik. Take so razmere v Rusiji. Ali je čudo potem, če bomba poje svojo melodijo?! Vsak dan prihajajo iz Rusije grozoztrašne vesti. Vsak dan se čuje o novih in novih žrtvah bomb — danes ta general, jutri drug guverner, pojutrišnjem Peter in zopet drug dan Pavel... Nasilje je vzbudilo nasilje. V obupu pa svira godba bomb. Bode-li boljše? To je vprašanje, ki ne bode kmalu rešeno.

Naprej! Socialna demokracija zmaguje.

V Plznu so pri volitvah v obrtna sodišča zmagali socialni demokratje. Dobili so 2304 glasove v industrijalnem odseku, 533 v mali obrti, 321 v trgovinskem oddelku, 2432 glasov več kot nasprotniki. — Pri volitvah v obrtno sodišče v Teplicih so zmagali socialni demokratje z veliko večino. Istotako v Gradcu. — Na Moravskem pa se čvrsto pripravljajo na volitve v deželni zbor. Postavili so v vseh okrajih svoje kandidate. Pri dobri organizaciji, kakršno imajo na Moravskem, je upati na izborne uspehe.

Konferenca škofov v Parizu. Zanimive so sedaj razmere katoliške cerkve na Francoskem. Ločitev cerkve od države je dognana stvar. Država pa daje katoličanom prostost utvoriti verske občine, ki bodo imele edino nalogo gojiti katoliško religijo. Papež in rimska kurija sta pa proti temu ter proglašata vse hudo in vse slabo na onega duhovnika, ki bi se osmelil ustanoviti versko občino. Duhovništvo in škofje na Francoskem so zelo needini v tem pogledu. Dele se v dva tabora. Eni so zato, da se otvorijo asociacije, in upajo tudi, da se bode našla državo

in rimsko kurijo zadovoljujoča forma. Drugi pa so radikalni ultramontanci, ki se nočejo in nočejo pokoriti državi. Soumissionisti, to so oni, ki hočejo poskusiti z ustanovitvijo asociacij, pravijo, da je edina pot sedaj: utvoriti verske družbe pod okriljem postave, kajti s prosto organizacijo (brez postavne dovolitve) ne bode mogoče spraviti skupaj dovolj sredstev za vzdrževanje duhovščine in cerkvá. Ultramontanci jim odgovarjajo, da se bode denar že dobil in sicer se bodo zakramenti delili samo tistim, ki bodo plačali cerkvene prispevke. Ali tudi v tem pogledu niso edini sami ultramontanci. Škofje bogatih škofij hočejo, da ti cerkveni prispevki ostanejo v domači kasi, škofje revnih škofij pa so zato, da se vsi ti prispevki centralizirajo v centralno kaso. — Razprave na konferenci škofov so prav zelo interesantne, kakor je tudi celotno dosedanji razvoj razmerja cerkve in države prav zanimiv. O končni odločitvi cele zadeve bomo še prav obširno pisali. — Omeniti je vredno, kako svetuje katoličanom Francoske sam minister Briand, da se organizirajo. Pravi, prav lahko se uredi cela reč tako, da bodo vsi zadovoljni. Duhovnikom je prepovedano od kurije utvarjati verske kongregacije — dobro tedaj — ustanovijo naj jih ljudje sami brez duhovnov, duhovne pa naj pozovejo, da jim opravljajo «službo božjo». Tako bo ustrezno rimski kuriji in državi. — V Saint Andree se je napravila že taka verska občina brez duhovniške pomoči — ali le radi tega, ker z duhovnom niso mogli izhajati. — Pojavljajo se celo verske sekte, ki hočejo katoliško cerkveno organizacijo demokratizirati. Hočejo utvoriti verske občine, ki bodo same volile svoje škofo!

Rudarski pregled.

Z rudarske zadruge. Odbor druge skupine rudarske zadruge je imel 9. in 10. t. m. sejo v Kočevju, katere so se udeležili načelnik II. skupine Tomaž Filipič, podnačelnik Pavel Bučič iz Albone ter odborniki Ivan Kunstelj, Ivan Stravs in Ivan Kokalj. Kot

gost je bil navzoč za Unijo rudarjev sodrug A. Kristan iz Idrije. V seji se je temeljito razpravljalo o položaju rudarjev v ljubljanskem rudarskem okrožju. Odbornik Pavel Bučič je poročal o razmerah v Labinju, odbornik I. Stravs o razmerah v Idriji, odbor-

niki krajevnega odbora kočevskega pa o razmerah v Kočevju. — Razpravljalo se je tudi o rudarski inšpekciji. Predlog organiziranih rudarjev se je po temeljiti razpravi vsprejel. — Seja je bila motena — z obiskom žandarjev z nasajenimi bajoneti, kar kaže, da je Kočevje blizu — Hrvatiije, dežele nasilja in bajonetov

Rudarsko gibanje na severnem Češkem.

Na severnem Češkem se je začelo veliko mezdno gibanje rudarjev, ki se bode najbrže razvilo te dni v generalno stavko rudarjev. Pred 14 dnevi se je vršila v Duhcovem konferenca delegatov rudarske zadruga za revirje Toplice, Most in Chomutov, ki je sklenila podati zahteve ter čakati le teden dni na odgovor. «Anarhisti», to so ljudje, ki so proti vsaki disciplini ter proti vsaki organizaciji, so hoteli nahujskati nezavedne, da bi šli kar v štrajk brez izročitve zahtev, češ, «te so že tako ravna-

teljstvom rudnikov znane» — organizirani rudarji so se temu uprli ter zahtevali pravilno postopanje. To ni bilo po volji «anarhistom», ki so organizirane z noži napadli ter načelnika Unije sodr. Jarolima in urednika Brožika težko poškodovali. Unija rudarjev je vsled tega sklenila čisto samostojno postopati brez ozira na vse druge elemente. V Uniji je združenih že okrog 40.000 rudarjev.

Na Severnem Češkem vre. Akopram je konferenca odbornikov rudarskih zadrug, vršeča se osem dnij po Duhcovski, sklenila, da se ne štrajka, ker ni potrebne edinosti med rudarji, je vendar le s težavo spraviti ljudi na delo. «Anarhisti» hujskajo v štrajk, četudi vedo, da se ob popolni neslogi ne sme štrajkati.

Stavka rudarjev na Angleškem. V pre-mogokopih Waleskih je ustavilo delo 11.000 rudarjev.

Iz idrijskega okraja.

Našim čitateljem. Večkrat se obračamo na svoje čitatelje, naj nam pomagajo pri našem delu. Širijo naj naš list, kjer in koder le morejo. Ako jih povprašajo znanci po dobrem berilu, pokažejo naj na socialno-demokratski tisk. Stare številke našega lista naj dajo naprej, da se bodo tudi drugi, ki se še dozda niso, seznanili z našim listom. Tudi glavno glasilo «Rdeči Prapor» naj širijo naši čitatelji, kjer morejo, kajti list «Rdeči Prapor» zasluži kar največje razširjanje. Izhaja vsak teden v Ljubljani in stane za celo leto 5 K 44 vin.

Osebnosti. Za supl. učitelja deskriptivne geometrije je imenovan g. I. Tejkal, za supl. učitelja risanja pa akad. slikar g. J. Vavpotič. — G. B. Baebler pa je imenovan definitivnim učiteljem mestne realke.

Iz seje obč. odbora, vršeče se dne 12. t. m. Sklicana je bila tajna, ali ker je bilo rešiti par točk, ki spadajo v javno, se je napravila javna v zadnjem trenutku. Župan je pozdravl ob 6. uri zbrane ter naznanil dnevni red: poročilo ubožnega odseka. Poročevalec odbornik Baebler je v kratkih besedah očrtal upravo v mestni ubožnici ter povedal sklep ubožnega odseka, ki je bil storjen s pomočjo finančnega odseka, namreč: da se uprava ubožnice preuredi. Oskrbniku se da 30 K mesečno, prosto stanovanje, 17 K od vsakega bolnika in 250 K pavšala za kurjavo in razsvetljavo. S temi denarji bode moral preskrbeti red v ubožnici, ubožcem zašiti, sobe osnažiti, — skratka vse, kar je potrebno. Dozdaj je bilo drugače — bil je le

početek, in izkazalo se je, da so dosedanje razmere nevdržljive. Služba se razpiše, ako se s starim oskrbnikom ne bode pogodilo po novih pogojih. Predlog ubožnega odseka se je enoglasno odobril. — Sodr. A. Kristan je nato stavil interpelacijo na župana in stavbni odsek, glede dela in naprave pri vodovodu Lačna voda, kjer se je s strani prevzemnika naravnost nesramno slabo vse napravilo. Župan obžaluje, da ni niti predsednika niti podpredsednika stavbenega odseka navzočega, on more povedati le toliko, da se je nadzorovalo delo, ali le premalo, da je res to, kar interpelant pripoveduje. Vnela se je nato daljša debata, kjer se je precej živahno razmotrivalo o delih, ki so se delali pri vodovodih. Več primernih predlogov se je tudi v tem pogledu sprejelo. — Sodruga J. Kokalj je interpeliral na odbornike, da naj hodijo k sejam odsekov — predlagal je dalje, da se celo kaznuje neopravičeno zastajanje od odsekovih sej. Predlog je vzbudil hudo kri. Odbornik M. Kobal je razjarjen odšel od seje, gosp. Gruden in notar Pegan sta se izrazila, da to spada v tajno sejo i. t. d. Sodruga A. Kristan je stavil formalni predlog, naj se naroči mestnemu svetu, da izdela s pomočjo odsekov pravilnike za iste, v te pa se lahko vmestijo določbe glede izostajanja od sej. Sodruga J. Kokalj se pridruži predlogu, nakar se enoglasno vsprejme. Javna seja se nato zaključí.

Socialna komisija v idrijski občini. V klubu socialnodemokratskih obč. odbornikov se je razpravljalo predlog o ustanovitvi socialne komisije v idrijski občini.

Sejem članov naj voli v komisijo občinski odbor; izmed delavcev pa naj se 5 zastopnikov privzame, in sicer tako-le: rudarska zadruga eden, bratovska skladnica eden javni ljudski shod delavcev pa naj izvoli tri. Načrt socialne komisije poda klub po svojem referentu v najkrajši dobi mestnemu županstvu. — Kdor se zanima za socialno komisijo ter ima kake nasvete v tem oziru, sporoči naj jih predsedstvu kluba.

Javna čitalnica in javna knjižnica sta prav zelo potrebni v našem mestu. Dragotin Lapajne in še nekaj gospodov tvori sedaj «čitalnico», ki ima za 25 let sigurne krasne prostore bivše provizorične realke. Apeliramo nanj in na ostale gospode člane «čitalnice», naj se umaknejo splošni potrebi ter oddajo prostore občini nazaj, da uredi ta v njih javno izobraževališče.

Občno konsumno društvo v Idriji opozarja svoje člane na bogato zalogo vsakovrstnega blaga. Dolžnost vsakega člana je, da kupuje svoje potrebščine le v svojih prodajalnah. Opozarjajo se člani na veliko zalogo moka iz lastnega valjčnega mlina. V zimski sezoni bode moka še cenejša. O kakovosti je vsakdo že lahko prepričan. — Dobi se vse vrste železnina, kuhinjska posoda, štedilne peči; v manufakturnem oddelku se vsakemu najbolje in ceno postrže. — Delavci! Rudarji! Oklenite se svoje zadruge z vso ljubeznijo, ki vam je lastna. Kdor še ni član, naj pristopi. Vpisnina znaša 2 K, knjižica 40 vin, delež 40 K. Uspehi, ki so jih angleški in nemški delavci dosegli na združnem polju, bodre naj tudi slovenskega proletarca. Delavstvo bodi močno in bodi organizovano na vseh poljih.

Sprejemem takoj v svojo centralo

vajenca

od 16 do 17 let starega.

Plača in pogoji po dogovoru.

Ivan Kogovšek
v Idriji.

Hotelir Fric Novak
v Ljubljani
sprejme

3 vajence 3

v kavarno, oziroma v restavracijo.

Vabilo k veselici.

Sodrug! Delavci!

23. t. m. popoldne

pridite na

veselico rudarjev

katera se vrši

pri MATEVŽU MORAVCU.

Vspored zanimiv. — Zabava bo izvrstna.

Vstopnina 20 vin.

Sodrug! Rudarji! Delavski človek potrebuje semtertja tudi zabave, seveda take, ki mu razvedri duh in ga okrepi za daljne napore. Pri MATEVŽU MORAVCU bo 23. t. m. popoldne delavska veselica. Udeležite se je v mnogobrojnem številu!

Veselični odsek.

Unija rudarjev, podružnica Idrija.

Skrb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdrava v prospeh in poceni, ima torej neprecenljivo prednost za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvorne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

Rastlinski liker

in

rastlinska grenčica

„Jelen“

sta sestavljena iz najzdravilnejših planinskih rastlin, podpirata in pospešujeta prebavo, krepiata želodec in ž njim celo človeško telo ter sta vsled teh svojih odličnih lastnosti najboljša izdelka te vrste.

Edini izdelovatelj:

Anton Jelenec v Idriji

imetelj rastlinske destilacije „Jelen“.

10—6